

Kamer der Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1957-1958.

6 FEBRUARI 1958.

WETSONTWERP

tot wijziging wat de gelden, kosten en retributies betreft, van zekere bepalingen van de wet van 28 april 1953 betreffende de inrichting van het hoger onderwijs in de Rijksuniversiteiten.

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE VOOR HET OPENBAAR ONDERWIJS (1), UITGEBRACHT DOOR DE HEER TAHON.

MEVROUWEN, MIJNE HEREN,

Dit wetsontwerp strekt ertoe zelfstandigheid te verlenen aan beide Rijksuniversiteiten, te Gent en te Luik, en tevens hun patrimonium te verhogen, opdat zij zouden kunnen voldoen aan de huidige vereisten, o. m. ingevolge de toegang tot de universitaire studies van studenten uit de volksklasse.

Het heeft ten doel de actie van de patrimonia van de universiteiten te verruimen op sociaal en kultureel gebied (universitaire centra, medisch toezicht op de studenten, sportieve, artistieke en opvoedende studentenactiviteiten).

(1) Samenstelling van de Commissie :

Voorzitter : de heer Heyman.

A. — Leden : de heer Berghmans, Mevr. Craeybeckx-Orij, de heren De Clerck, du Bus de Warnaffe, Eneman, Harmel, Peeters (Lode), Mevr. Van Daele-Huys, de heren Vanden Berghe, Verbist, Verlackt. — Bohy, Bracops, Mevr. Copée-Gerbinet, de heren Cudell, Dejardin, Demets, Mevr. Groesser-Schroyens, de heer Hoyaux, Mevr. Vanderveken-Van de Plas, de heren Vercauteren. — Destenay, Tahon.

B. — Plaatsvervangende leden : Mevr. de Moor-Van Sina, de heren Gilson, Hermans, Loos, Parisis, Witrix. — Daman, Deconinck, Denis, Nazé, Sercu. — Blum.

Zie :

843 (1957-1958) :

— N° 1 : Ontwerp door de Senaat overgezonden.

Chambre des Représentants

SESSION 1957-1958.

6 FÉVRIER 1958.

PROJET DE LOI

modifiant en ce qui concerne les droits, frais et rétributions certaines dispositions de la loi du 28 avril 1953 sur l'organisation de l'enseignement supérieur dans les Universités de l'Etat.

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DE L'INSTRUCTION PUBLIQUE (1)

PAR M. TAHON.

MESDAMES, MESSIEURS,

Le présent projet de loi vise parallèlement à l'octroi de l'autonomie aux deux universités de l'Etat, celle de Gand et celle de Liège, à accroître les revenus de leurs patrimoines pour faire face aux besoins actuels, créés notamment par l'accès aux études supérieures d'étudiants issus de couches sociales plus larges.

Il vise à élargir l'action des patrimoines universitaires dans les domaines social et culturel (cités universitaires, surveillance médicale des étudiants, activités estudiantines sportives, artistiques ou éducatives).

(1) Composition de la Commission :

Président : M. Heyman.

A. — Membres : M. Berghmans, Mme Craeybeckx-Orij, MM. De Clerck, du Bus de Warnaffe, Eneman, Harmel, Peeters (Lode), Mme Van Daele-Huys, MM. Vanden Berghe, Verbist, Verlackt. — Bohy, Bracops, Mme Copée-Gerbinet, MM. Cudell, Dejardin, Demets, Mme Groesser-Schroyens, M. Hoyaux, Mme Vanderveken-Van de Plas, MM. Vercauteren. — Destenay, Tahon.

B. — Membres suppléants : Mme de Moor-Van Sina, MM. Gilson, Hermans, Loos, Parisis, Witrix. — Daman, Deconinck, Denis, Nazé, Sercu. — Blum.

Voir :

843 (1957-1958) :

— N° 1 : Projet transmis par le Sénat.

Eerste artikel.

Het huidige artikel 52 van de wet van 28 april 1953 bepaalt dat de « opbrengst » van deze gelden, kosten en retributies in de Staatskas wordt gestort.

Het eerste artikel van de voorgestelde wijziging bepaalt dat de « opbrengst » van deze gelden, kosten en retributies in het patrimonium der universiteiten wordt gestort.

Deze bedragen zijn :

Voor de Universiteit te Gent.

	1954	1955	1956	1957	
Inschrijving op de rol	161.190	172.260	182.340	196.110	Inscriptions au rôle,
Collegegelden	3.490.050	3.677.050	3.899.700	4.230.050	» aux cours
Praktische oefeningen	638.880	642.530	693.890	755.595	» aux exercices pratiq.
Examengelden	1.282.980	1.359.650	1.393.255	1.489.695	» aux examens.
	5.573.100	5.851.490	6.169.185	6.671.450	

Voor de Universiteit te Luik.

Ces montants s'élèvent à :

Pour l'Université de Gand.

	1954	1955	1956	1957	
Inschrijving op de rol	149.355	154.440	159.525	167.985	Inscriptions au rôle.
Collegegelden	3.268.200	3.365.700	3.508.100	3.628.050	» aux cours
Praktische oefeningen	555.855	563.385	567.990	612.555	» aux exercices pratiq.
Examengelden	1.250.510	1.295.935	1.331.165	1.349.020	» aux examens.
	5.223.920	5.379.460	5.566.780	5.757.610	

Art. 2.

Dit artikel is het logische uitvloeisel van het vorige. Luidens het huidige artikel 58 is het de Minister van Openbaar Onderwijs die, « onder de voorwaarden welke de Koning bepaalt », vrijstelling kan verlenen van de in het vorige artikel vermelde gelden, kosten en retributiën. Daar de opbrengst hiervan voortaan aan het universitair patrimonium ten goede komt, is het normaal dat aan de Academische Overheid het uitsluitende recht wordt verleend over de wenselijkheid van deze vrijstelling te oordelen.

Art. 3.

Krachtens artikel 63 der wet van 28 april 1953 worden de retributies voor werkzaamheden, door de laboratoria, de klinieken en andere soortgelijke diensten van de Rijksuniversiteiten verricht, aan het patrimonium van de universiteit afgestaan.

Nu is gebleken dat de formulering van deze bepaling het toepassingsgebied ervan in bepaalde gevallen te eng maakt.

De Universiteiten kunnen immers verplicht zijn prestaties te leveren van meer commerciële en zelfs van industriële aard. Zo bijvoorbeeld de opbrengst van de verkoop van publicaties en drukwerken, de huurgelden voor het gebruik van lokalen, het leveren van drijfkracht.

Art. 2.

Cet article est le corollaire du précédent. D'après l'article 58 actuel, c'est le Ministre de l'Instruction publique qui « dans des conditions que le Roi détermine » peut dispenser du paiement des droits, rétributions et frais visés à l'article précédent. Le produit de ceux-ci, étant alloué désormais au patrimoine universitaire, il est normal que les autorités universitaires deviennent seuls juges de l'opportunité d'accorder cette dispense.

Art. 3.

L'article 63 de la loi du 28 avril 1953 prévoit que les rétributions pour les prestations effectuées par les laboratoires, cliniques et autres services similaires des universités de l'Etat sont attribuées au patrimoine de l'Université.

Il est apparu que les termes de cette disposition restreignaient, dans certains cas, son champ d'application.

En effet, les universités peuvent être amenées à fournir des prestations d'ordre plus commercial ou même industriel. Il en est ainsi du produit de la vente de publications et d'imprimés, des redevances pour occupations de locaux, de fourniture d'énergie.

De logica en de rationalisatie van de rekenplichtige verrichtingen eisen dat deze inkomsten niet aan het toepassingsgebied van artikel 63 worden onttrokken.

Art. 4.

Artikel 49 handelt over de betaling aan het wetenschappelijk personeel ten laste van de begroting van vergoedingen voor de lessen in praktische werkzaamheden en bewerkingen en voor de toepassingsoefeningen.

Aangezien de retributies, voor deze diensten door de studenten betaald, thans van de Staatskas naar het patrimonium overgaan, is het normal dat de begroting van Openbaar Onderwijs van deze betaling wordt ontlast.

En daar de patrona deze betalingen te hunnen laste nemen, zullen hun Administratieve Commissies de regelen met betrekking tot de verdeling vaststellen.

Een commissielid vraagt of de sommen welke worden aangewend om aan de leeraars hun vergoedingen voor mondelinge examens te betalen, niet voortkomen van de door de studenten gestorte examengelden. Indien zulks het geval mocht zijn, dan zou men, volgens hem, deze ontvangsten niet onder de toepassing van deze wet moeten laten vallen. Anders zou dit erop neerkomen, met de ene hand terug te nemen wat met de andere hand gegeven werd, met als enig gevolg dat men zich geen juist beeld zou kunnen vormen van de omvang der bedragen welke ter beschikking van de universitaire patrona werden gesteld.

Het antwoord op deze vraag luidt als volgt : krachtens de wet van 25 februari 1948 hebben de aan de leraars uitbetaalde vergoedingen voor mondelinge examens een forfaitair karakter; er bestaat geen verband meer tussen deze vergoeding en de inkomsten opgeleverd door de examengelden der studenten. Het toekennen van de ontvangsten aan de patrona legt hun geen verplichting op ten opzichte van de examinatoren. De gewone begroting van het departement van Openbaar Onderwijs zal de last van de forfaitaire ondervragingstoelagen blijven dragen.

Het wetsontwerp werd eenparig aangenomen.

De Verslaggever,

V. TAHON.

De Voorzitter,

H. HEYMAN.

La logique et la rationalisation des opérations comparables requièrent que ces recettes ne soient pas exclues du champ d'application de l'article 63.

Art. 4.

L'article 49 concerne le paiement au personnel scientifique, à charge du budget, d'allocations pour leçons de manipulation, opérations et exercices d'application.

Les rétributions payées par les étudiants pour ces prestations passant des caisses de l'Etat dans celles du patrimoine, il est normal que le budget de l'Instruction publique cesse de supporter cette dépense.

Les patrimoines prenant ces paiements à leur charge, ce seront leurs commissions administratives qui établiront les règles de répartition.

Un commissaire demande si les sommes qui servent à payer aux professeurs leurs allocations pour interrogations ne proviennent pas des inscriptions aux examens versées par les étudiants. Si tel est le cas, il lui paraît qu'il ne faudrait pas faire tomber ces recettes sous l'application de la présente loi. Sinon cela reviendrait à reprendre d'une main ce qui seait donné de l'autre, et cela n'aurait d'autre résultat que de faire illusion sur l'importance des sommes mises à la disposition des patrimoines universitaires.

La réponse à cette question est la suivante : en vertu de la loi du 25 février 1948, les allocations pour examens versées aux professeurs ont un caractère forfaitaire; il n'existe plus de relation entre ces allocations et les recettes provenant des droits d'inscription des étudiants. L'octroi des recettes aux patrimoines ne leur impose aucune obligation vis-à-vis des examinateurs. La charge des allocations forfaitaires pour interrogations continuera à être assumée par le budget ordinaire du département de l'Instruction publique.

Le projet a été adopté à l'unanimité.

Le Rapporteur,

Le Président,

V. TAHON.

H. HEYMAN.